

Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΚΑΙ Η ΕΞΟΔΟΣ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ, ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΔΥΟ ΜΑΤΙΑ

*Μία εργασία της Ηλιάνας Διακομιχάλη,
προς τιμή των ηρώων της Επανάστασης του 1821,
200 χρόνια μετά...*

6ο Δημοτικό Σχολείο Αρτέμιδας,

Ε' Δημοτικού

Δάσκαλος: κ. Αντώνιος Παπακωνσταντινίδης

Είναι 25 Απριλίου 1825. Τόπος, Μεσολόγγι. Δεν μας έφτανε η αγωνία για την απελευθέρωση, ακούγεται ότι πλησιάζουν Τούρκοι... Δυστυχώς, οι φήμες επιβεβαιώθηκαν... Βλέπαμε τούρκικα στρατεύματα να πλησιάζουν... Φόβος άρχισε να κυριαρχεί στις καρδιές μας... Όλοι έτρεχαν πανικοβλημένοι! «Να κρυφτούν τα γυναικόπαιδα και να πάρουν θέση μάχης οι άντρες», φώναζαν κάποιοι. Ήταν μόνο 4.000 άντρες, από τους οποίους 1.000 προχωρημένης ηλικίας. Οι Τούρκοι, που ήταν πολύ περισσότεροι, με αρχηγό τον Κιουταχή, τον Ομέρ Βρυώνη και τον Ιμπραήμ πασά, 145 πλοία, μας πολιορκήσαν!

Παρατηρώντας τα δρομάκια του Μεσολογγίου, άκουγα φωνές, «τι θα κάνουμε», «ανησυχώ», «τα παιδιά μας» «ήρθαν οι Τούρκοι», «κακό που μας βρήκε»! Αγωνία και φόβος...

Οι Τούρκοι δεν επιτέθηκαν, μόνο πολιορκήσαν... Οι μέρες περνούσαν... Το ίδιο και οι εβδομάδες... Ο Καραϊσκάκης βοήθησε τους Μεσολογγίτες, που ήρθε σε συνεννόηση με αυτούς, διεξήγαγε πόλεμο φθοράς στα νώτα του στρατεύματος του Κιουταχή, αναγκάζοντάς τον να περάσει σε θέση άμυνας, τον Οκτώβριο του 1825. Ο Μιαούλης κατάφερε να ανεφοδιάσει το Μεσολόγγι μερικές φορές με το καράβι του και η άμυνα των πολιορκημένων παρέμενε ισχυρή, αλλά οι Τούρκοι εμπόδιζαν να έρχονται τρόφιμα από άλλες χώρες και πόλεις με αποτέλεσμα, με τον καιρό, η κατάσταση να δυσκολέψει.

Στην αρχή είχαμε όλοι τρόφιμα, όμως τελείωναν... Άδειασαν όλες οι αποθήκες. Οι Τούρκοι δεν άφηναν να μας έρθουν προμήθειες, οπότε τρώγαμε ότι ήταν δυνατόν να φαγωθεί. Εξαφανίστηκαν όλα τα ζώα... Πρώτα οι αγελάδες, τα αρνιά, τα πρόβατα, τα γουρούνια, οι κατσίκες, οι κότες, τα γαϊδούρια και τα άλογα. Μετά οι σκύλοι, οι γάτες, τα ποντίκια, οι σαύρες, τα φίδια και ότι άλλο μπορούσαμε να πιάσουμε. Όσο περνούσε ο καιρός, ήμασταν όλο και πιο νηστικοί, αδύναμοι και δεν είχαμε τίποτα να φάμε... Ούτε σπόρο δεν έβρισκες! Τα κλάματα και η απελπισία είχαν στιγματίσει τα πρόσωπα των ανθρώπων.

Οι μήνες περνούσαν, ενώ ο χειμώνας ήταν βαρύς. Ήταν ακόμα εκεί έξω οι Τούρκοι και μας είχαν περικυκλωμένους για μήνες. Η πείνα οδηγούσε σε θάνατο... Κρυώνουμε, διψάμε, πεινάμε και έχουμε κουραστεί. Πόσο ακόμα θα αντέξουμε?

Εγώ, έχω το πλεονέκτημα να μπορώ να πηγαίνω σε κρυψώνες μικρές και κρυφές, που δεν μπορούν να μπουν οι μεγάλοι. Δεν με βλέπουν πάντα, αρκεί να κάνω ησυχία! Έτσι παρατηρώ και ακούω τι γίνεται... Τις συζητήσεις, τις ανησυχίες, τις αποφάσεις. Είχε τύχει μερικές φορές να με δουν, αλλά ξέφευγα γρήγορα.

Μετά από 11 μήνες αποφασίστηκε να γίνει η έξοδος, στα ξημερώματα της Κυριακής των Βαΐων του 1826. Δυστυχώς, το σχέδιο της εξόδου προδόθηκε, με αποτέλεσμα οι Τούρκοι να το μάθουν και να προετοιμαστούν, για να γίνει τρομερή επίθεση που ήταν συνοδευμένη από σφαγή και ασταμάτητους κανονιοβολισμούς! Οι γυναίκες, αυτοκτονούσαν πέφτοντας μόνες τους στα σπαθιά των Τούρκων. Άλλες επιβιβάζονταν με τη βία στα καράβια και οδηγούνταν στα σκλαβοπάζαρα. Οι νεαρές και όμορφες γυναίκες, τραυμάτιζαν τα πρόσωπά τους για να μην τις πάρουν οι Τούρκοι στα χαρέμια...

Σε πολλά σημεία σημειώθηκαν δραματικές σκηνές. Η πιο χαρακτηριστική ήταν αυτή που ο δημογέροντας Χρήστος Καψάλης, όταν κυκλώθηκε από τους εισβολείς στο σπίτι του, όπου είχαν συγκεντρωθεί τραυματίες, γέροντες και γυναικόπαιδα, έβαλε φωτιά στην πυριτιδαποθήκη, ενώ ο Μητροπολίτης Ρωγών Ιωσήφ, ανατίναξε τον Ανεμόμυλο, στην τελευταία πράξη αντίστασης, όταν κυκλώθηκε από τους εχθρούς.

Το πρωί της 10^{ης} Απριλίου, ανήμερα των Βαΐων, η οθωμανική ημισέληνος κυμάτιζε στα χαλάσματα του Μεσολογγίου.

Χιλιάδες Έλληνες, έχασαν την ζωή τους ή αιχμαλωτίστηκαν κατά την έξοδο και συνολικά μόνο 1.300 κατάφεραν να σωθούν. Το Μεσολόγγι ήταν αγνώριστο πλέον. Ακόμα και μετά από μήνες, καταλάβαινες το κακό που είχε συμβεί...

Όλα έδειχναν ότι η Ελληνική Επανάσταση είχε φτάσει στο τέλος της μετά από την «Άλωση του Μεσολογγίου». Όμως η φλόγα της επιθυμίας για Ελευθερία, εξακολουθούσε να υπάρχει και με τη θυσία αυτή των Μεσολογγιτών, δημιουργήθηκε ένα νέο κύμα φιλελληνισμού, για αναγνώριση του δικαιώματος από την Ευρώπη, για τα εθνικά δίκαια των Ελλήνων.

Πολλά έργα αποθανάτισαν τη θυσία των Μεσολογγιτών, ζωγραφικά, λογοτεχνικά και άλλα. Από τη θυσία αυτή εμπνεύστηκε και ο εθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός, γράφοντας τους «Ελεύθερους Πολιορκημένους», με τους γνωστούς στίχους:

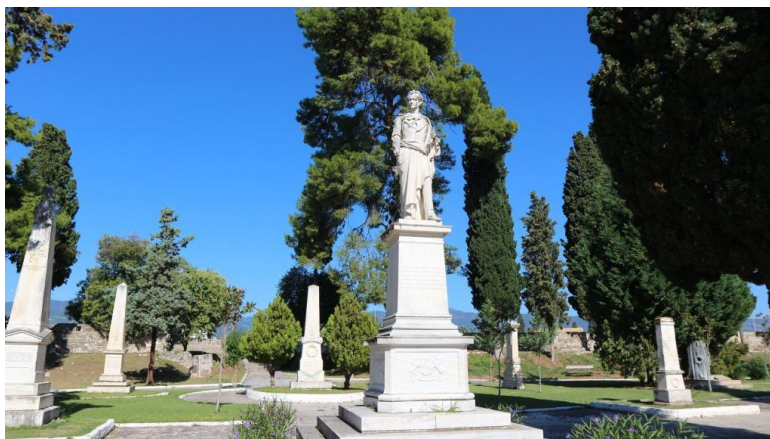
«Άκρα του τάφου σιωπή στον κάμπο βασιλεύει,
Λαλεί πουλί, παίρνει σπυρί, κι η μάνα το ζηλεύει.
Τα μάτια η πείνα εμαύρισε, στα μάτια η μάνα μνέει.
Στέκει ο Σουλιώτης ο καλός παράμερα και κλαίει:
«Έρμο τουφέκι σκοτεινό, τι σχέση γω στο χέρι;
Οπού συ μου γινες βαρύ κι ο Αγαρηνός το ξέρει.»

Το Μεσολόγγι απελευθερώθηκε τελικά στις 11 Μαΐου του 1829, όταν έφυγε ο Ιμπραήμ Πασάς.

ΕΧΟΥΝ ΓΡΑΦΤΕΙ ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΔΟ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ... ΑΥΤΗ ΟΜΩΣ ΕΙΝΑΙ ΟΠΩΣ ΤΗΝ ΕΖΗΣΑ ΕΓΩ, ΕΝΑ **ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ**, ΕΝΑ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ, ΠΟΥ ΕΙΔΑ ΤΗΝ ΑΡΕΤΗ, ΤΗΝ ΤΟΛΜΗ ΚΑΙ ΤΟ ΘΑΡΡΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ. ΤΟΥΣ ΘΑΥΜΑΖΩ, ΤΟΥΣ ΠΕΝΘΩ ΑΛΛΑ ΧΑΙΡΟΜΑΙ ΠΟΥ Η ΘΥΣΙΑ ΤΟΥΣ ΔΕΝ ΞΕΧΑΣΤΗΚΕ!

Μετά από αυτήν την ηρωική μάχη, προς τιμήν όλων, δημιουργήθηκε στο Μεσολόγγι, από τον Ιωάννη Καποδίστρια, τον πρώτο κυβερνήτη της Ελλάδας, «**Ο Κήπος Των Ηρώων**», τον Απρίλιο του 1859. Εκεί δημιουργήθηκαν αγάλματα από τους ήρωες του Μεσολογγίου! Ένα ανατριχιαστικό, αλλά και υπέροχο μέρος γεμάτο με λουλούδια και δέντρα σαν δασάκι!

Το 1937, το Μεσολόγγι ονομάστηκε «Ιερή Πόλη του Μεσολογγίου», γιατί η ανδρεία, η θυσία και οι τραγικές σκηνές που έγιναν κατά την διάρκεια της εξόδου ήταν μοναδικές. Γιορτάζουμε την έξοδο του Μεσολογγίου την Κυριακή των Βαΐων.

ΤΕΛΟΣ